

Раскрыць вочы на тое, што важна

Як невідучых знаёмяць з архітэктурай сталіцы

Яны спазнаюць свет навобмацак: матэрыял і тэкстура, аб'ём і форма дазваляюць стварыць тактыльны вобраз. Аднак гэта магчыма толькі з невялікімі прадметамі. А як выйсці за рамкі штодзённасці і атрымаць уяўленне аб абліччы свайго горада: вуліцах і плошчах, помніках і архітэктурных збудаваннях? Аднак на гэта пытанне паспрабава знайсці аўтар праекта «Дакрананне да Мінска» Людміла СКРАДАЛЬ.

— Я па прафесіі экскурсавод, аднак з людзьмі з асаблівасцямі ў развіцці ніколі раней не працавала. Усё пачалося вельмі спантанна: да мяне звярнулася знаёмая з пытаннем аб тым, куды ў сталіцы можна звадзіць невідучую маму. Я задумалася і нікога не змагла параіць. У Мінску ўсяго адна турфірма прапаноувала экскурсію для людзей са слабым зрокам, але на агульных умовах, папросту кажучы, «паглядзеце налева», «паглядзеце направа». Вядома, гэта зусім непрадзатны фармат.

Так і паўстала ідэя адаптаваць экскурсію пад патрэбы людзей з праблемамі зроку. Як гэта зрабіць? Задзейнічаць іншыя віды пачуццяў, у прыватнасці, дотык. Вывучышы вопыт замежных калег, мы прыйшлі да высновы, што аптымальны варыянт — стварыць макеты ключавых збудаванняў горада. Яны з пластыку, лёг-

кія, мабільныя, у адрозненне ад бронзавых помнікаў значна больш гігіенічныя. Маштаб 1 да 75, але вельмі дакладныя, пры стварэнні выкарыстоўваюцца розныя навобмацак матэрыялы, якія адпавядаюць рэальнаму абліччу будынка: там, дзе вокны — шкло, дзе дах — чарапіца. Акрамя таго, у дадзеным выпадку большае значэнне мае тэкст экскурсіі, правіла яе пабудовы навукаюць на спецыяльных занятках, аповед заўсёды ідзе ад галоўнага да другагараднага. Для апісання колеру, напрыклад, выкарыстоўваецца параўнанне: цёплы-халодны.

Я, адразу прызнаюся, супраць масавага збору грошай. Калі людзі хочуць дапамагчы, яны заўсёды знойдуць спосаб як. Для нас было важна атрымаць рэзананс, пачуць розныя меркаванні, парады па дапрацоўцы, новыя ідэі. Для гэтага мы размясцілі праект на краўдсорсінгавай платформе.

Нават не чакалі, што водгук будзе настолькі маштабным. Гэты рух паступова ў розных формах пачаў набіраць абарот. Да нас звярнулася велізарная колькасць прадстаўнікоў музеяў і экскурсійных бюро. Я вас запэўніваю, калі хаця б дзясятая частка ўсяго задуманага будзе рэалізавана, Мінск стане цалкам адаптаваным для культурнага жыцця невідучых людзей.

Зараз у нас ёсць макет ратушы і рэльефная схема плошчы Незалежнасці. У планах стварэнне паменшанай копіі царкоўнага комплексу «Усіх смуткуючых Радасць» і Вялікага тэатра оперы і балета ў разрэзе, каб можна было адчуць унутранае ўбранне. Паралельна на платформе цяпер запущаны праект, спосабы рэалізацыі якога мы агульнымі сіламі зараз спрабуем прыдумаць, — «Сны невідучых».

Дар'я КАСКО.
kasko@zviazda.by

Што аб гэтай ініцыятыве думаюць людзі, для якіх яна была распрацавана, а таксама ў якіх праектах яны больш за ўсё маюць патрэбу на дадзены момант, мы вырашылі высветліць у мастацкага кіраўніка аддзела рэабілітацыйнай работы прадпрыемства «Святлопрыбор» грамадскага аб'яднання «БелТІЗ», інваліда на зроку першай групы Святланы МАЛІНОК.

— Магчыма, сказваецца вышэйшая адукацыя ў сферы культуры, але я лічу, што нельга надаваць увагу толькі першасным патрэбам, у тым ліку і людзей з асаблівасцямі. Таму праекты, накіраваныя на духоўны складнік, вельмі важныя. «Дакрананне да Мінска» прадумана сапраўды добра, для невідучых людзей гэта спосаб далучыцца да нацыянальнай і сусветнай спадчыны. Што, на жаль, я не магу сказаць пра «Тактыльныя

карціны» — яшчэ адзін вельмі папулярны праект. Не варта пераацэньваць магчымасці людзей са слабым зрокам: так, іншыя пачуцці абвастаюцца, але не настолькі, каб толькі дзякуючы дакрананням можна было атрымаць поўнае ўяўленне аб выяве. Яно ў большай ступені складаецца з апісання, так што не абавязкова ствараць такія дарагія макеты — можна абыйсціся якасным тэкстам.

Калі гаварыць пра безбар'ернае асяроддзе, то значна больш хацелася б, каб яно было ў галовах, чым на вуліцах. Большасць людзей пакуль успрымаюць інтэлектуальна недастатковых, але гэта зусім не так: мы, нягледзячы на асаблівасці, паўнаватасныя: можам быць цікавымі суразмоўцамі, добрымі работнікамі і любячымі бацькамі. У першую чаргу я б развівала праекты, якія аб'ядноўваюць грамадства, пасля чаго значна б палегчылася работа над усімі астатнімі.

НЕ СЫШЦЕ СТОЛЬ НА РАНЫ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Затым быў індывідуальны прадпрымальнік Дзмітрый, які параіў: «Столь лепш паклеіць шпалерамі, бо фарбаванне акрылам абыдзецца даражэй». Ударылі па руках. І сапраўды, рушнівы работнік да непазнавальных змяніў памяшканне. Разлічылася з ім і нават стол накрыла з гэтай нагоды. А праз колькі часу шпалеры пачалі адклеівацца, хоць я выконвала ўсе яго парады: не адчыняла акно, фортку. Зразумела, які ў мяне быў эмацыянальны стан. Не было шкада грошай: справа нажывная. Было крыўдна, што мяне падманулі як дзіця і што падобнае можа здарыцца не толькі са мной. Дзмітрый нібы ў ваду кануў — тэлефон маўчаў. Пачаліся спрэчкі з мужам, які абвінаваціў мяне ў залішняй даверлівасці да людзей. Таму, маўляў, усё жыццё і пакутуеш ад гэтай рысы характару. Больш за тое, прачытаў цэлую лекцыю: «У савецкія часы сцвярджалі, што ў заходніх краінах моляцца на грошы, а ў нашага чалавека усё-такі была духоўнасць і прыстойнасць. Цяпер жа ўсё перавярнулася з ног на галаву. На першы план выходзяць «бабкі», якім спосабам іх зарабіць для большасці не мае значэння. А сорам? Гэта не дым — вочы не выесяць».

«Шукаць будаўнікоў і кантраляваць іх работу з гэтага моманту буду сам», — сказаў як адрэзаў.

І ўсё пачалося спачатку. Гэтым разам прыйшлі Іван і Генадзь, якія жывуць у Брэскай вобласці, а ў Мінск прыехалі на заробкі. Мужчыны ледзьве не са слязамі на вачах запэўнівалі, што дома не могуць уладкавацца нават вартаўнікамі: няма вакансій. Разам з тым, трэба карміць сям'ю, вучыць дзяцей. Таму ў іх інтарэсах выканаць усе работы якасна, у кароткі тэрмін, і атрымаць разлік. Пасля гэтага яны зніклі. І аб'явіліся толькі праз чатыры дні. Ремонт працягваецца амаль два тыдні. Хлопцы аказаліся не надта ўвішнімі работнікамі. То пакураць, то падслікуюцца, то грошай папросяць на цыгарэты, пляшку «чарніла»... Перад намі паўстала дылема: выгнаць іх або набрацца сіл і яшчэ крыху пацярпець. Ці варта спадзявацца, што чарговы раз трапіцца ідэальны будаўнік, які ўсё зробіць па мінімальным кошце, якасна, у тэрмін, без падману, якога не трэба ўвесь час штурхаць у плечы. Канешне, такія ёсць, але дзе іх знайсці, каб зноў не памыліцца.

Як сказаў знаёмы, які сутыкнуўся з аналагічнымі праблемамі, падман у будаўнічай

сферы не рэдкасць. Каб навучыцца выяўляць надобрасамуленныя падрадчыкі, трэба крыху разбірацца ў нюансах рамонту. Калі чалавек будзе бачыць дасведчанасць заказчыка, то ў яго не ўзнікне жадання падманваць. Акрамя таго, як разумею цяпер, не трэба наймаць брыгады «з вуліцы», якія працуюць за наяўныя грошы. Без дакументаў цяжка зразумець, што павінен выканаць падрадчыкі і па якой цане. Прыстойныя фірмы або індывідуальныя прадпрымальнікі перш чым брацца за справу, складаюць каштарыс, дзе дакладна ўказваюцца ўсе віды работ, іх цана. У гэтым выпадку, калі не задавальняе якасць рамонт, можна звярнуцца ў суд. І яшчэ, перш, чым брацца за справу, надронна прааналізаваць рыначны кошт работ і ні ў якім выпадку не плаціць наперад. Гэта даасць хоць невялікую гарантыю кантролю за будаўнікамі.

Таццяна ГЕОРГІЕВА.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПОВТОРНОМ АУКЦИОНЕ по продаже земельного участка в частную собственность

Наименование объекта	Лот 1
Целевое назначение	Строительство и обслуживание жилого дома
Местонахождение объекта	г. Малорита, ул. Ленина, 41
Продавец объекта	Малоритский районный исполнительный комитет
Организатор торгов	Малоритский районный исполнительный комитет
Начальная цена продажи, руб.	11024 белорусских рубля 37 копеек
Сумма задатка, руб.	1102 белорусских рубля 44 копейки
Характеристика объекта, площадь земельного участка (га), решение об отводе земельного участка, кадастровый номер	0,1229 га. Кад. № 125250100001003165 Решение Малоритского районного исполнительного комитета от 30.09.2015 г. № 1159
Ограничения в использовании земельного участка	Охранная зона линии связи и радиофикации на площади 0,0002 га Охранная зона сетей и сооружений канализации на площади 0,0002 га
Вещное право, срок аренды земельного участка	Частная собственность
Размер расходов, связанных с проведением аукциона и подготовкой документации, руб.	1478 белорусских рублей 50 копеек
Условия продажи	1. Внесение платы за земельный участок. 2. Возмещение затрат, связанных с организацией и проведением аукциона, включая расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам документации, необходимой для его проведения, формированием земельного участка, государственной регистрацией создания этого участка. 3. Осуществление в двухмесячный срок государственной регистрации прав, ограничений прав на земельный участок. 4. Получение в установленном порядке технической (проектной) документации и разрешения на строительство многоквартирного жилого дома. 5. Снятие плодородного слоя почвы из-под строящихся зданий и использование его для благоустройства отводимого участка. 6. Занятие (освоение) земельного участка не позднее одного года после получения свидетельства (удостоверения) о государственной регистрации прав на него.

Аукцион состоится **10 ноября 2016 года в 12.00** по адресу: г. Малорита, ул. Красноармейская, 1.

Контактные телефоны в г. Малорита:
(8 01651) 2 30 01, 2 30 17, 2 28 03.

Для участия в аукционе представляются:

1. Заявление на участие в аукционе по установленной форме и подписанное соглашение с райисполкомом.
2. Заверенная банком копия платежного поручения о внесении суммы задатка по лоту № 1: на расчетный счет № 3600223000241 в ОАО «АСБ Беларусбанк», код банка 795, код платежа 04901, получатель платежа — районный бюджет, УНН 200676206.

3. Для участия в аукционе гражданин, юридическое лицо (лично либо через своего представителя или уполномоченное должностное лицо) в установленном в извещении срок подают заявление об участии в аукционе с указанием кадастрового номера и адреса земельного участка, который они желают приобрести в частную собственность, предоставляют документ, подтверждающий внесение суммы задатка (задатков) на текущий (расчетный) счет, указанный в извещении, с отметкой банка, а также заключают с местным исполнительным комитетом или по его поручению с организацией соглашение.

В соглашении должно быть предусмотрено условие о задатке, а также конкретный размер штрафа, уплачиваемого:

победителем аукциона в случае, указанных в пункте 29, абзаце третьем части первой пункта 36 Положения о порядке организации и проведения аукционов по продаже земельных участков в частную собственность, утвержденного Постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 26.03.2008 № 462;

единственным гражданином или юридическим лицом, подавшим заявление на участие в аукционе (явившимся на аукцион) и согласившимся с внесением платы за земельный участок в размере начальной цены предмета аукциона, увеличенной на 5 процентов, в случае его отказа (уклонения) от возмещения затрат на организацию и проведение аукциона;

участниками аукциона, отказавшимися объявить свою цену за предмет аукциона, в результате чего аукцион признан нерезультативным в соответствии с частью четвертой пункта 24 Положения о порядке организации и проведения аукционов по продаже земельных участков в частную собственность, утвержденного Постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 26.03.2008 № 462.

Кроме того, в комиссию или организацию предоставляются:

гражданином — копия документа, содержащего его идентификационные сведения, без нотариального засвидетельствования;

представителем гражданина — нотариально удостоверенная доверенность;

представителем или уполномоченным должностным лицом юридического лица — доверенность, выданная юридическим лицом, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, копии документов, подтверждающих государственную регистрацию юридического лица без нотариального засвидетельствования, документ с указанием банковских реквизитов юридического лица.

Консолидированными участниками для участия в аукционе предоставляются также оригинал и копия договора о совместном участии в аукционе.

При подаче документов на участие в аукционе граждане Республики Беларусь предъявляют паспорт гражданина Республики Беларусь, а представители граждан и юридических лиц, уполномоченные должностные лица юридических лиц — документ, удостоверяющий личность. При подаче документов уполномоченное лицо (его представитель) предъявляет документ, удостоверяющий личность, и доверенности, выданные гражданами, юридическими лицами, заключившими договор о совместном участии в аукционе. Представителем уполномоченного лица дополнительно предъявляется доверенность, выданная в установленном законодательством порядке, либо документ, подтверждающий полномочия должностного лица.

К участию в аукционе допускаются лица, подавшие в комиссию или организацию в указанные в извещении сроки соответствующее заявление с приложением необходимых документов и внесшие задаток (задатки) в размере, порядке и сроки, определенные в извещении, а также заключившие соглашение.

Граждане, юридические лица, желающие участвовать в аукционе в отношении нескольких земельных участков, вносят задатки в размере, установленном для каждого из этих земельных участков.

4. Условием проведения аукциона является наличие не менее 2 участников.

* — для аукциона по продаже земельных участков в частную собственность для строительства жилого дома.

Заявления об участии в аукционе принимаются до 8 ноября 2016 года (включительно) по адресу: г. Малорита, ул. Красноармейская, 1, каб. 82, землеустроительная служба Малоритского райисполкома с 8.00 до 13.00 с 14.00 до 17.00 по рабочим дням.

Факт

ДАВЯЗЁМ СВЕЖАНЫМ!

Кажуць чыгуначнікі пра скорасавальны груз

Новую службу па дастаўцы грузаў, якія патрабуюць падтрымання тэмпературнага рэжыму, прапануе дзяржаўнае прадпрыемства «Белінтэртранс — транспартна-лагістычны цэнтр» Беларускай чыгункі.

Як паведамілі ў прэс-цэнтры магістралі, прадпрыемства ў выпадку неабходнасці можа арганізаваць перавозку розных відаў скорасавальнай прадукцыі ў экспертных, імпартных, унутрырэспубліканскіх, міжнародных зносінах на любыя адлегласці з падтрыманнем тэмпературнага рэжыму грузаў да -20 °С, а таксама ў тэрмарэжыме на ўсім працягу транспартнага шляху.

Дастаўка скорасавальных грузаў можа быць арганізавана ў 40-футавах кантэйнерах арганізаванымі рэфрыжэратарнымі счэпамі з падтрыманнем тэмпературнага рэжыму ў краіны Балтыі, Калінінградскую вобласць, іншыя рэгіёны Расійскай Федэрацыі, уключаючы Далёкі Усход, Сярэдняю Азію, Кітай; у адзіночных рэфрыжэратарных кантэйнерах у напрамку Кітая, Манголіі і Далёкаўсходняга рэгіёна Расійскай Федэрацыі, Урала, Сібіры.

Сяргей РАСОЛЬКА. rs@zviazda.by